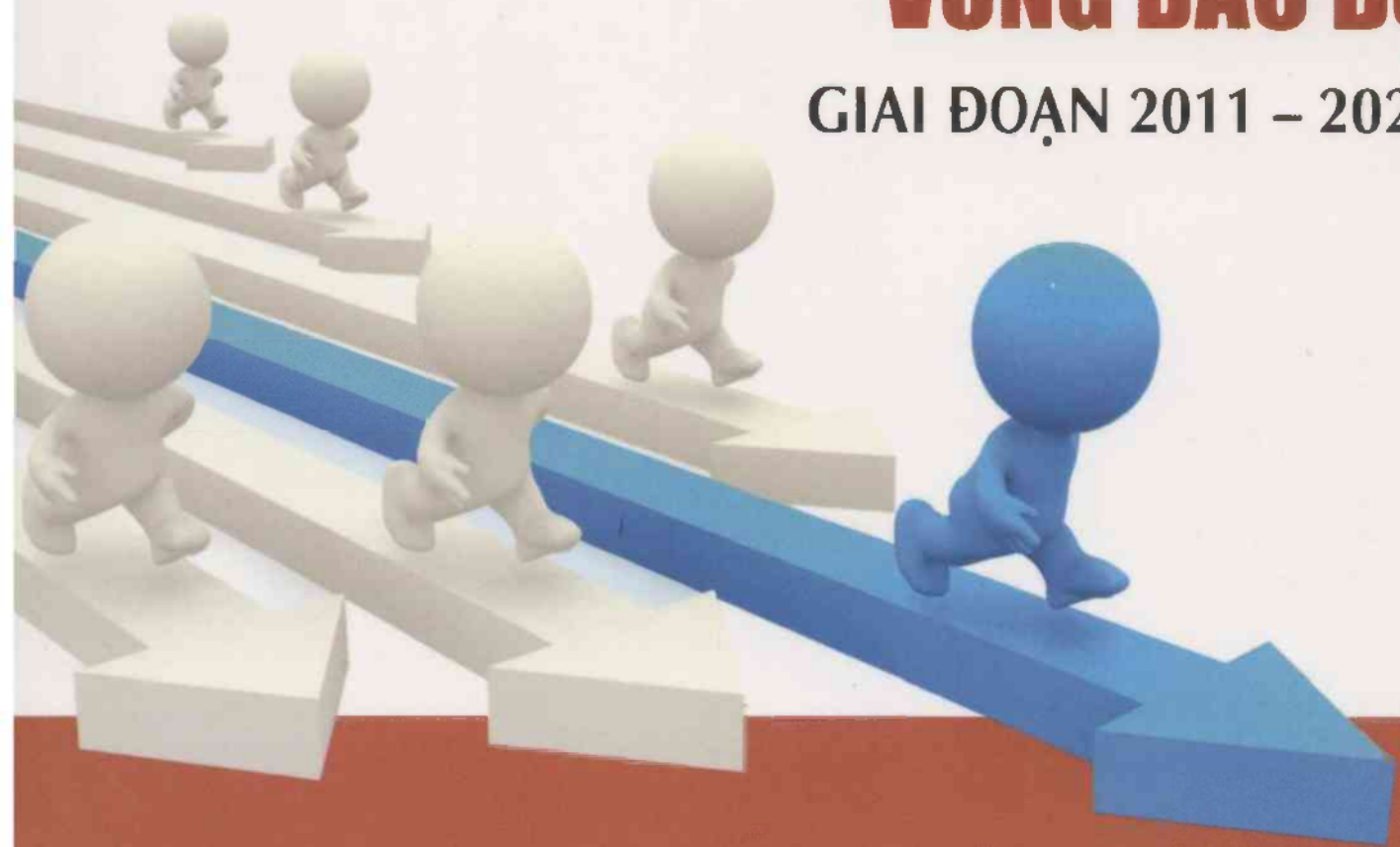

VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VÙNG

NGUYỄN HỒNG QUANG
(Chủ biên)

NGUỒN NHÂN LỰC VỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VÙNG BẮC BỘ

GIAI ĐOẠN 2011 – 2020

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI

**VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VÙNG**

NGUYỄN HỒNG QUANG
(Chủ biên)

**NGUỒN NHÂN LỰC
VỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VÙNG BẮC BỘ
GIAI ĐOẠN 2011 – 2020**

**NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI
HÀ NỘI - 2013**

THÀNH VIÊN THAM GIA

- 1. Nguyễn Hồng Quang**
- 2. Bùi Việt Cường**
- 3. Khúc Thị Thanh Vân**
- 4. Nguyễn Thị Thanh Hương**
- 5. Lương Thùy Dương**
- 6. Nguyễn Thị Đào**

MỤC LỤC

DANH MỤC BẢNG.....	9
DANH MỤC ĐỒ THỊ.....	12
DANH MỤC HỘP.....	14
DANH MỤC HÌNH.....	14
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	15
Mở đầu.....	17
Chương 1	
NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CHUNG VỀ PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC NHẪM HƯỚNG TỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VÙNG BẮC BỘ.....	21
1. Cơ sở lý thuyết về phát triển nguồn nhân lực.....	21
1.1. Nguồn nhân lực và các khái niệm liên quan.....	21
1.2. Cấu trúc của nguồn nhân lực.....	28
1.3. Phát triển nguồn nhân lực.....	31
2. Phát triển nguồn nhân lực với phát triển bền vững vùng.....	40
2.1. Phát triển bền vững vùng.....	40

2.2. Vai trò của phát triển nguồn nhân lực đối với phát triển bền vững vùng	48
3. Nội dung cơ bản của phát triển nguồn nhân lực hướng tới phát triển bền vững vùng Bắc Bộ.....	53
Chương 2	
ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC VÙNG BẮC BỘ.....	60
1. Tổng quan các điều kiện kinh tế - xã hội ảnh hưởng tới phát triển nguồn nhân lực vùng Bắc Bộ	60
1.1. Dân số	61
1.2. Phát triển kinh tế.....	67
1.3. Thu nhập, tiêu dùng và nghèo đói	78
2. Thực trạng phát triển nguồn nhân lực ở vùng Bắc Bộ ..	83
2.1. Quy mô và phân bố lực lượng lao động	83
2.2. Tham gia lực lượng lao động.....	85
2.3. Trình độ giáo dục và đào tạo của lực lượng lao động.....	88
2.4. Cơ cấu lao động theo ngành và loại hình kinh tế....	95
2.5. Thất nghiệp và thiếu việc làm.....	99
2.6. Năng suất lao động và tiền lương	104
2.7. Phát triển con người.....	111
3. Đánh giá về nguồn nhân lực và các điều kiện phát triển và sử dụng nguồn nhân lực vùng Bắc Bộ	114

3.1. Các ưu điểm và thuận lợi	114
3.2. Các nhược điểm và bất lợi thế	116
3.3. Nguyên nhân của các yếu kém của nguồn nhân lực vùng Bắc Bộ.....	120
 Chương 3	
QUAN ĐIỂM VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC HƯỚNG TỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG VÙNG BẮC BỘ GIAI ĐOẠN 2011 - 2020.....	143
1. Bối cảnh trong nước và quốc tế ảnh hưởng tới phát triển nguồn nhân lực vùng Bắc Bộ giai đoạn 2011 - 2020..	143
1.1. Hội nhập kinh tế quốc tế với phát triển và sử dụng nguồn nhân lực của các quốc gia và vùng	143
1.2. Phát triển kinh tế - xã hội trong nước và những vấn đề đặt ra đối với phát triển nguồn nhân lực....	145
1.3. Đô thị hóa với phát triển nguồn nhân lực	151
1.4. Một số dự báo về tình hình lao động và việc làm ở vùng Bắc Bộ giai đoạn 2011 - 2020.....	156
2. Quan điểm phát triển nguồn nhân lực hướng tới phát triển bền vững vùng Bắc Bộ giai đoạn 2011 - 2020.....	160
3. Các giải pháp phát triển nguồn nhân lực nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững vùng Bắc Bộ giai đoạn 2011 - 2020	163
3.1. Đổi mới hệ thống giáo dục đào tạo và dạy nghề ..	163
3.2. Phát triển thị trường lao động vùng.....	182

3.3. Tiếp tục đổi mới và hoàn thiện hệ thống an sinh xã hội.....	190
3.4. Cải thiện môi trường kinh doanh.....	195
3.5. Giải quyết việc làm cho lao động nông thôn	203
KẾT LUẬN.....	210
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	215

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1: Tỷ trọng của các loại vốn trong tổng của cải quốc gia (đầu người) tại một số nước trên thế giới	48
Bảng 2: Nguồn tăng trưởng của các nước NICs Châu Á thời kỳ 1950 - 1973	52
Bảng 3: Dân số trung bình vùng Bắc Bộ và một số vùng khác trên cả nước, 2000 - 2010	62
Bảng 4: Tỷ suất di cư thuần theo vùng, 2005 - 2010	66
Bảng 5 : GDP bình quân đầu người ở vùng TDMNBB, 2000 - 2008.....	69
Bảng 6: Tốc độ tăng trưởng các ngành ở vùng Bắc Bộ, 2001 - 2008.....	71
Bảng 7: Cơ cấu ngành kinh tế ở vùng Bắc Bộ, 2000 - 2008 ..	72
Bảng 8: Cơ cấu khu vực kinh tế vùng Bắc Bộ, 2006 - 2008	74
Bảng 9: Thu nhập bình quân đầu người các vùng, 2002 - 2010	79
Bảng 10: Tỷ trọng chi tiêu dùng trong thu nhập bình quân tháng/đầu người ở vùng Bắc Bộ giai đoạn 2002 - 2008	81

Bảng 11: Tỷ lệ hộ nghèo ở vùng Bắc Bộ và các vùng khác trên cả nước, 1998 - 2010.....	82
Bảng 12: Quy mô lực lượng lao động từ 15 tuổi trở lên ở vùng Bắc Bộ, 2005 - 2009.....	84
Bảng 13: Tỷ lệ lực lượng lao động chia theo trình độ học vấn đạt được, 2009	90
Bảng 14: Tỷ lệ lực lượng lao động theo trình độ chuyên môn kỹ thuật các vùng, 2009.....	93
Bảng 15: Cơ cấu lao động đang làm việc trong các ngành kinh tế ở vùng TDMNBB và cả nước, 2005 - 2010.....	96
Bảng 16: Cơ cấu lao động phân theo loại hình kinh tế của các vùng, 2011	99
Bảng 17: Tỷ lệ thất nghiệp của lực lượng lao động trong độ tuổi ở khu vực thành thị phân theo vùng, 2000 - 2010.....	101
Bảng 18: Tỷ lệ thất nghiệp và tỷ lệ thiếu việc làm của lực lượng lao động trong độ tuổi phân theo vùng, 2010	102
Bảng 19: Năng suất lao động các ngành kinh tế ở vùng TDMNBB, 2006 - 2008.....	105
Bảng 20: Tăng trưởng năng suất lao động của vùng ĐBSH và cả nước, 2001-2008	107
Bảng 21: Năng suất lao động các ngành của vùng ĐBSH, 2000 - 2008.....	108